

1769

Folkminnesarkivet, Lund

Acc.nr. Uppt.nr, 145
Birger Andersson, Bl Listers hd

Sanna(Susanna) Pettersson född 1885 i Bjellerhult, Almundsryds sn.
Allbo hd. Småland. Dotter till Brita Mattsson,gift med August Pet-
tersson, Fridafors, Småland. -----Sagesman för uppteckningarna
146-152.

(D S)

1769

Folkminnesarkivet, Lund

1769

Ila-Bengten

Acc.nr.

Uppt.nr, 176

Birger Andersson, Bl Lintorp hd

Jo, Ila Bengten de va så , att de va en bonde, Sven Olsson
hetade han, han va himma i Farabol å gifter me henne, Ila-
Bengten, hon va släkt me honom Hauken ~~H~~joll, men ja kommer
inte ihu, hur di va släkt, Å hon skulle ge ijäl sin gobbe
för hon ville bli gifter me honom Bolman. Hon gedde honom
arsenik så han do, å sen så flyttade ~~Bolman~~ Bolman te-na
fast att de va två gräbber etter han Svennen. Men di skulle
di ge ijäl me, å den ena hon do, men den annra hon fick opp
et igen å innan di hann få bort et från golvet, va de ena
hunn som slök-et å han do, å så va där en skräddare som så
när hunnen åt opp kräkset å do, å han talte om-et i bygden
så di ble hämtade, Bengten å Bolman; sen tos hon ve att hon
hade tatt livet å sin man å gräbban, men han ville allri be-
känna, fast han ble dömder ändå, de ble döden för dem båda
två. Han Bolman han ville inte dö, di måtte släpa fram-an te

1769

1766.
2.

stocken, har ja hört, å han som högg kunne inte råka utan
fick slå flera gånger. Men Ila-Bengten hon hade blitt frälst
å ångrat se, så när di ledde ut-na så sjöng hon: "Så klar går
morgonstjärnan fram!"

Den ilaka barnmorskan.

De va en piga som skulle ha barn å de va drängen far te, å när barnmorskan kom å skulle hjälpa henne från-et, så va hon så hårdhänter, för hon tyckte att de va inget å ynka över ett sånt stycke. Så pigan do mitt i vännerna, å barnet me för den delen. Men sen så kunne barnmorskan allri få nattro, de va ett liv hos-na nätterna igenom å te sist fick hon ge si te prästen å tal om hur vånt hon hade ställt te et för pigan. Å den prästen han va liksom lite kunnier i trolldom, så han to næ se te körgårn å där manade han upp den döa. Hon visste si tydligare än ena välnad, å barnmorskans skalle ta-na i hann å be om förlåtelse, men hunt de va, så ilsksnade hon te, å i stället spottade hon-na i ansiktet, å då höllt pigan på å rusa på henne, så prästen fick bruка di starkaste orden han kunne för te få-na i jor igen. Men barnmorsken hon ble inte riktit som en vanli männinska sen. Prästen hetade Rönnbäck, å han va i Körkhult, å di talar mycke om honom för han va så begåvad.

Am

Folkminnesarkivet, Lund

4

Måndag
Acc.nr. 1769 Uppt.nr. 178
Birger Andersson, Bl Lintell hd

Necken som skapte se te tjur.

De va en bonne ve Midingstorp som hade sina kräk ute å tju-
ren va me ute han ochså. Men sen på kvällen hade drängen ta-t
in alla djuren å de visste bonnen om. Men sen fick han se tju-
ren stå ve lagårn å då trodde han att drängen inte hade fått
in-en å skulle släppa in en själv, men då sprang tjuren ner te
sjön å bonnen fick ji se etter, fast han gick visst inte ända
ner, för då hade han väl allri kommet från me livet, för de va
necken som va sta å skulle ta honom, fast ja vet inte hunt de
va egentligen, men ja har hört att han slapp ifrån me livet.
Fast de kunne ju vatt Klasagobben, men de e väl samme here som
necken de, kan ja tänka.

Folkminnesarkivet, Lund**Acc.nr. 1769 Uppt.nr. 149.****Birger Andersson, Bl Listers hä**

Skogsmuan.

De va en gammel gubbe, som tjärbrände ve Knapatörpa hage å
kom där ett fruntimmer te elden ena natt. Hon sto där å varn-
de si å va så vänlig å mar å kati va hon också. Så sa hon: "De
duggar lite i kväll", men gubben svarte inte, för han så nog att
de va nåt okristligt som va ute. Sen kom hon tebaks nästa natt
å då sa hon samma ord, så gubben försto hon mente nåt särskilt,
hon ville kantänka va me honom, fast han tyckte på att de va
osäkert. Men när hon kom igen den tredje natten, så hade-an ~~an~~
allt tatt-na, om-an inte hade fått se att hon va ihålier ner ö-
ver bakännan å de tyckte han va illa, så han te den gången me
å sen kom hon inte mer.

Finland
Albo
Almunderyd

Folkminnesarkivet, Lund

Acc.nr. 1769

Uppt.nr. 157.

Birger Andersson, Bl. Listers hd

Uppf. Birger Andersson 6°

Per, Anna Petersson

född 1885 i Bjällebytt,

Trollen i Ryckla.

Röckla.

De lå ett bärge i Ryckla, som di kallte Käringbacken å de va
därför att de va ett gift par, Per å Kerstin hetade di, å
hon skulle barna, fast att hon kom se allri te förrän trol-
len to-na å di bodde i Kärringbacken. Han Peren, han va ute
å när han kom him, så lå där en alebild i sängen. Ånär in-
te hustrun kom igen så måtte han gå te prästen å tala omet
å då sa prästen: "De e väl ingen annan rå än vi får begrava
de vi har," å så kom alen i vigg jor. Per han gick änkeåret
ut, men sen vatt han trött å va ena, så han fria te en gräb-
ba från Örkene å de ble beslutat att di skulle hat ihop. Men
på bröllopsdagen, när di hade vatt te körkan, å satt å åt i
gåren, så kom hon, Kerstin, å hon va änna te fastan å ville
tala te Per. Han ville ut te na, så di måtte hållan inne,

1769

för han va ju gift om se, å då hadde de allri vatt passe-
ligt att han frälsade den annra. Men hon sto å ba om hjälp

"Räck mig ditt stronpebann
utav din milda hand
så blir ja förlossad ur trollens bann
å äktenskap av dig ej mer begär" sa hon.

men di hållt-en undan så hon fick gå igen. Å sen så så di
henne ve julana. Då satt hon i kammaren å kammade si å hon
va i bara linnet. För ve julen måste trollen släppa henne,
så hon kunne komma hem, men de tog henne tebaks igen, när
julnatten va över, för då har di makt igen.

Folkminnesarkivet, Lund

1769

Acc.nr.

Uppt.nr., 151.

Birger Andersson, Bl Listers' hd

8

Gumman som
kom på paddan,
barndags.

De va en gumma som gick me kritter i skauven. Au dau kom
dar oina padda, som va sau tjocker au oppblau\$ter. Dau sa
gumman te-na: "Du kan komma te mi när barndopet ska va!" Au
nåra dar ettera ut kom paddan au hämta hinga. Hon måtte fyl-
la me. Au di kom ing i oina stoer sal au där va mönga främ-
mande au gumman ble bjuden sitta au hon fick mat au dricka.
De gick te som ve ett vanligt dongille. Men över gummans hue
hang dar oina stoer, tynger stajn i oina hourstrå, sau hon
va dödens rädder den skulle falla ner pau-na. Hon ville flyt-
ta si au sa rädder hon va, men dau sa paddan: "Ja va lika räd-
der fär di i skauven, att du au krittera skulle trau pau mi."

Småland
Allbo
Klmundryd
Mitt 2

Birger Andersson
bör. Sanna Pettersson
född 1885 i Gällerhult

9 1120
Greta-Massen 9

Acc.nr. 1769 Uppt.nr. 152.

Birger Andersson, BI Lundshd

Han Grete^a Massen, han har släktingar än i da, di bor bara en liten bit härifrån, borte ve ån å de hänger etter dom än i da, va han gjorde. De blir bara elände etter sånt. Greta Massen lurte en gräbba, hon hade tjänt där i gården å när han så hur vånt de skulle gå, så sa han te-na att di skulle ta livet å se. Han ville inte ha barn me henne å så ville han ble%å me henne. Så skulle di dö(öda) se, å hon sköt se först, men han hade väl allri tänkt å följa etter, så han gick å talte om att hon hade tatt livet å se. När hon hade blitt begraven, så kunne Greta Massen inte få nån ro för na. Hon kom å skulle hämta hanum å tem slut matte han ty se till prästen. De va han Björngren, åå han låfte å hjälpan. Först läste han över an, men hon kom i alla fall å då fick han ta Greta Massen te körkan å där ba han me honom å lät honom ligga på knä ve altaret en hel natt, men hon kom dit också. Då

1769

176
10

to han, Björngren å gick opp i klockerna , å där skrev han ena ring utå Fadervår, de skrev han runt på golvet, så han slutade me sista oret där de första började, å i den ringen skulle Massen va ensam på natten. Han fick inte gå utanför-en förrän prästen hade kommit in te-an i ringen å tatt han i hann.----Å sen på natten, när prästen hade gått så kom han igen, fast att de va inte prästen, för de va den onde, som skulle hämta te gräbban, fast han va skapt te prästen."Kom hit nu behöver du inte va här mer"sa han, men Greta Massen vågade inte gå ur rundelen å prästen gick inte innanföre utan gick sin väg igen,så Greta Massen va allt gla han att han hade blitt där han va. Etter en stunn kom hon som han hade ött, å ville lockan ur ringen, men ~~hen~~ tydde(kunne) inte, å då försökte hon skrämma dän~~x~~ hanum me å kalla dit spöken, så de va så di trängdes däroppe. Då kastade han te-na ena lommeduk å den rev di i småbitar, så de va bara tråar på golvet sen. Te slut försvann di å när de börjte dagas kom prästen å hämtade dän hanum, å sen fick han va ifre för henne, tess han do teminstingens.